

รายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

โดย

กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขานุการกรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. การดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม	๒
๓. การดำเนินงาน	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : วางระบบการส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน	
- โครงการส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม	๒
- โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้านการส่งเสริม	
- โครงการส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม	๓
- โครงการกำหนดนโยบายให้ข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม	
- โครงการสนับสนุนยกย่องบุคคลที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๓
๔. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	๔
๕. ข้อเสนอแนะ	๔

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อเป็นกลไกสำคัญของรัฐในการแก้ไขปัญหาสังคมที่เป็นวิกฤต คุณธรรมของคนในชาติให้เกิดความสมดุลทั้งทางวัตถุและจิตใจ ประเทศชาติและประชาชนมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีเป้าประสงค์เพื่อให้สังคมไทยมีคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ อารักขาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และอยู่ร่วมกัน ด้วยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อน ได้แก่

- (๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย
- (๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
- (๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
- (๔) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนแม่บทฯ ไปปฏิบัติและรายงานผลต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป และให้สำนักงบประมาณใช้แผนแม่บทฯ เป็นแนวทางในการพิจารณา จัดสรรงบประมาณประจำปีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้กระทรวงวัฒนธรรมรับความเห็น ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม ที่เห็นควรให้มีการทบทวน/ยกเลิก/ปรับ รวมนโยบายและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีความซ้ำซ้อน เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

๑.๒ นโยบายของรัฐบาล ที่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนโดยให้นำ พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกรัชกาล หลักคำสอนของศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นไทย มาสร้างสรรค์สังคมไทยให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรม ผ่านกลไกประชารัฐของรัฐบาล เพื่อสร้างพลังการทำความดีเพื่อชาติของประชาชนในทุกภาคส่วนของสังคมไทยอันจะส่งผลให้การพัฒนา ประเทศมีความสมดุลทั้งด้านวัตถุและจิตใจตามแนวคิด “คุณธรรมนำการพัฒนา” พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่สังคม แห่งคุณธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ และจัดให้มีมาตรการ และกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งกำหนดกลไก ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒. การดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และเพื่อส่งเสริมพัฒนาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานมีคุณธรรม จริยธรรม รักษาวินัย และมีความซื่อสัตย์สุจริต และได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว จำนวน ๕ โครงการจากจำนวนทั้งหมด ๖ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ สรุปดังนี้

- (๑) โครงการส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลாதาสังคม
- (๒) โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๓) ส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลาทาสังคม
- (๔) โครงการกำหนดนโยบายให้ข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๕) โครงการสนับสนุนยกย่องบุคคลที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

* ทั้งนี้ โครงการสร้างเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งจะดำเนินการโดยส่งบุคลากรของกรมไปเข้าร่วมกิจกรรมในงานวันคุณธรรม จริยธรรม และการเสริมสร้างวินัยข้าราชการ ซึ่งกำหนดจัดโดยสำนักงาน ก.พ. ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงาน ก.พ. แต่เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สำนักงาน ก.พ. จึงยกเลิกการจัดงานดังกล่าว

๓. การดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : วางระบบการส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน

เป้าประสงค์ : เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา

๑) โครงการส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลาทาสังคม

สส. ได้จัดกิจกรรมทางศาสนาในโอกาสสำคัญ โดยจัดงานสักการะพุ่มสิ่งสุระชัยยะทเว และร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ณ บริเวณรอบลานเสาธง หลังจากนั้นร่วมถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ณ อาคาร ๒ เนื่องในงานวันคล้ายวันสถาปนากรม ครบรอบ ๖๗ ปี เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓



๒) โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สส. นำสื่อรณรงค์ เช่น คลิปวิดีโอสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน ก.พ., มุลนิธิชัยพัฒนาหรือขององค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน มาเผยแพร่เพื่อส่งเสริมการรับรู้ให้กับบุคลากรใน พพ. และผู้สนใจทั่วไปได้รับทราบผ่านช่องทาง Intranet และระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล ของกรม <http://dpis.dede.go.th:๘๐๘๐/> ระหว่างวันที่ ๑๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวมทั้งแจ้งประสาน ให้องค์กรในกรมพิจารณาสอดแทรกเนื้อหาเรื่องดังกล่าวไว้ในการประชุม ประชุม สัมมนาต่างๆ อีกทางหนึ่งด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าประสงค์ : เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีความเข้มแข็ง

๑) โครงการส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลางานทางสังคม

สส. จัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลางานทางสังคมโดยจัดฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัย เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของกรมได้นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัยนำไปพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงาน ณ ห้องประชุม บุญรอด-นิธิพัฒน์ ชั้น ๑๑ อาคาร ๗ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓



๒) โครงการกำหนดนโยบายให้ข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สส. ได้พิจารณาเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อออกประกาศลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี และแจ้งเวียนไปยังข้าราชการในสังกัดให้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รวมทั้งเผยแพร่ประกาศดังกล่าวในระบบหนังสือเวียนของกรมและที่เว็บไซต์ https://www.dede.go.th/download/ITA/O๒๖_๖๓_๓.pdf

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าประสงค์ : เพื่อผนึกกำลังทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสนับสนุนให้มีการยกย่องเชิดชูบุคคลหรือองค์กรที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๑) โครงการสนับสนุนยกย่องบุคคลที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สส. ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องและแสดงความยินดีกับข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๖๓) ผ่านสื่อสารสนเทศของหน่วยงาน https://www.dede.go.th/ewt_news.php?nid=๕๒๙๓๕&filename=index

๔. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการจริยธรรมปฏิบัติเป็นจำนวนมากแต่ยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับกฎหมายที่ให้อำนาจดำเนินการ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติต่างๆ

๒) คณะกรรมการจริยธรรมจะทำหน้าที่ได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับให้ความสำคัญของหัวหน้าส่วนราชการ

๓) ในทางปฏิบัติมีหน่วยงานต่างๆ อาทิ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ก.พ. กระทรวงวัฒนธรรม ฯลฯ ได้มอบหมายให้ส่วนราชการขับเคลื่อนภารกิจตามแผนแม่บทหรือยุทธศาสตร์ชาติอื่นๆ ร่วมด้วย

๔) ขาดความเชื่อมโยงบทบาท ภารกิจ ของคณะกรรมการจริยธรรมกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตระดับกระทรวง ศูนย์ดำรงธรรม เป็นต้น

๕) การขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในหน่วยงานยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากกลไกในการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมในหน่วยงานยังขาดความรู้ความเข้าใจและมองข้ามความสำคัญของการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การรณรงค์ส่งเสริมและการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องจริยธรรม ยังไม่มีความต่อเนื่องและจริงจัง การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญ รวมถึงการขาดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

๕. ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในหน่วยงานควรมีแนวทางที่ชัดเจน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การวิเคราะห์ส่วนราชการ ๒) การดำเนินการของกลไกตามประมวลจริยธรรม และ ๓) การติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในหน่วยงาน รวมทั้ง ควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมเพื่อทำหน้าที่และภารกิจด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการสร้างความโปร่งใสประจำหน่วยงาน